

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SPOR VE FARKLI DEĞİŞKENLERİN
KARARSIZLIK DÜZEYİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI¹**

*THE IMPACTS OF SPORTS AND DIFFERENT VARIABLES ON THE INSTABILITY
LEVEL OF UNDERGRADUATES*

Gökhan BAYRAKTAR

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Ağrı/Türkiye

Erdoğan TOZOĞLU

Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği. Erzurum/ Türkiye

Mücahit DURSUN

Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği. Erzurum/ Türkiye

Metin BAYRAM

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Ağrı/Türkiye

Öner GÜLBAHÇE

Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği. Erzurum/ Türkiye

ÖZ

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin kişisel kararsızlık düzeyleri üzerine, sporun ve farklı değişkenlerin ilişkisi araştırılmıştır. Araştırmaya Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören 22 yaş ortalamasındaki 218 kadın ve 213 erkek olmak üzere toplam 431 öğrenci katılmıştır. Veri toplamak amacı ile Kuzgun ve Bacanlı (2005) tarafından geliştirilen Kişisel Kararsızlık Ölçeği (KKÖ) kullanılmıştır (8). Verilerin analizinde t testi ve anova varyans testi analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Grupların görüşleri arasındaki fark P 0.05 anlamlılık düzeyi dikkate alınarak yorumlanmıştır.

Elde edilen bulgulara göre cinsiyet, yaş ve aile yapısı değişkenlerine göre kişisel kararsızlık düzeyleri arasında farklılık olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Spor yapma durumları karşılaştırıldığında, araştırmacı ve aceleci kararsızlık düzeyleri arasında farklılık olduğu, spor yapanların araştırmacı ve aceleci kararsızlık düzeylerinin spor yapmayanlardan düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Spor türü, spor yapma süresi, spor yapma nedeni ve öğrenim görmekte oldukları bölüm değişkenleri arasında, araştırmacı ve aceleci kararsızlık düzeylerinde farklılık olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Çıkan sonuçlara göre spor yapmanın araştırmacı ve aceleci kararsızlık üzerinde olumlu etkisi olduğu görülmektedir. Öneri olarak üniversite öğrencilerin okul yaşamında ve sosyal yaşamda kararsızlık düzeylerinin düşürülmesinde sporun etkisi dikkate alınarak, öğrencilerin eğitim sürecinin sportif aktivitelerle de desteklenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Kararsızlık üzerinde olumlu etki edeceği düşünülen diğer faktörlerin araştırılması da önem teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kararsızlık Düzeyi, Öğrencilerde Kararsızlık, Spor ve Kararsızlık.

¹ Bu çalışma 15. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde Sözel Bildiri olarak sunulmuştur

ABSTRACT

In this research, the impacts of sports and different variables on the instability level of undergraduates are studied. A total of 431 students in the average of 22 years old, including 218 women and 213 men and studying at Erzurum Atatürk University, have participated in this research. The personal instability scale developed by Kuzgun and Bacanlı (2005) was used with the goal of collecting data (8). In data analysis, t test and ANOVA variance test techniques were used. The difference between the views of the groups has been reviewed considering P 0.05 significance level.

According to findings, there are no differences at the personal instability level with respect to gender, age and family structure variables. Compared to sport participation, it is obtained that there are differences at searching and hasty instability levels. It is found that the searching and hasty instability level of graduates doing sports is lower than the level of those doing no sports. It is also found that there are differences at the searching and hasty instability level according to sports type, sports duration, reasons for doing sports and studying faculty variables.

It is seen that doing sports has positive impact on the searching and hasty instability levels according to the results. In view of the results, it is advised that the education process of graduates must be supported with sports activities by taking in the consideration the impacts of doing sports for decreasing the instability level of graduates at university life and social life. It is also important to search other factors having positive impacts on the instability.

Key Words: Instability Level, Instability in Graduates, Sport and Instability.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Üniversite öğrencileri öğrenim sürecinde kendi yaşamını etkileyecek kararlar almasını gerektiren gelişmelerle karşılaşmaktadırlar. Alınan kararların etkileri bireylerin kendilerini, yaşadığı çevreyi ve karar alınan mekanizmaları etkilemektedir. Karar verme sürecini farklı bağımsız değişkenler önemli ölçüde etkilemektedir. Karar verme sürecinin zamana karşı önemli olması, kararların etkileme gücünün pek çok makro ve mikro değişimi de beraberinde getirdiği bilinmektedir. Bu nedendir ki karar verme, yüzeysel bir bakışla, önemli bir unsur olarak algılanmaktadır..

Güçray (2003)'e göre ise karar verme; amaca ilişkin gerekli bilgiyi toplamak için amaçları belirleme, böyle bir bilgiyi dikkate alarak ve analiz ederek seçenekler oluşturma ve mevcut seçeneklerden en uygun olanını seçmeyi içerir (3).

Karar verme davranışı, karar verilmesi gereken bir durumun farkına varılması ile başlayan ve bireyin bu durum karşısında ne zaman ve nasıl karar vereceğini belirlemesi ile sonlanan bir etkinliktir. Karar verme davranışı birbirini izleyen evrelerden oluşan bir süreç olarak ele alınmaktadır. Birey, karar verme süreci içerisinde belirli bir yaklaşımda bulunarak durumu değerlendirmekte, seçenekleri ve bu seçeneklerin sonuçlarını incelemekte ve değerlendirmenin sonucu olarak istediği secime yönelmektedir (2).

Bireyin karar verme sürecinde seçenekler arasında bocalaması ya da verdiği kararları sık sık değiştirmesi ve bir türlü kesinleştirememesi, bireyin kararsızlık tutumu yaşamasını göstermektedir (9). Karar verme sürecinde, kararsızlık yaşayan bireyler aslında kendisi için en uygun kararı verme çabası içerisinde. Bu nedenle ilk verdikleri karar uygun olmadığında, birey tekrar farklı karar verme eğilimi göstermektedir (4).

Kararsızlık; bireyin verilen kararda her an değişiklik göstermesi ve her zaman vermiş olduğu karardan hoşnut olmama durumudur(7).

Spor, insanın fiziksel, ruhsal ve zihinsel niteliklerinin bulunduğu yaşının ve kapasitesinin gerektirdiği verim gücüne ulaştırabilmesi için rekabet ortamında veya rekabet olmaksızın yaptığı faaliyetlerinin tamamıdır (5). Spor, kişinin sağlık durumunu geliştiren ve devam ettiren hareketler topluluğudur (6).

Sporun bireyler ve toplumlar üzerinde ruhsal-toplumsal etkileri vardır. Bu etkiler; sevmeyi, hakkını aramayı ve hak yememeyi, paylaşmayı, yarışmayı, kurallara uymayı, kazanma ve kaybetmeyi kabullenmeyi, ilkel dürtülerin toplumun kabul ettiği biçimlerde anlatım bulmasını, yeni toplumsal ortamlara katılmayı, yeni arkadaşlar edinmeyi, haz duymayı kapsar (1).

Sporun amaçlarının insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kendine güveni, sosyalleşmeyi, karşılıklı dayanışmayı sağlamak olduğu bilinmektedir. Bu da sporun kaygının giderilmesinde etkili bir yol olduğunu göstermektedir (10).

Birey spor yaptığı süreç içerisinde, rekabet ortamında bulunduğu anlarda kendi başına karar vermesi gerekmektedir. Kararsızlık yaşaması eldeki avantajlı durumun rakibe geçmesine fırsat verecektir. Bu sebeple spor yapan bireylerin rekabet ortamında karar verme sürecindeki tecrübeleri, kararsız kalmama durumu yaşamamasını sağlamakta ve farklı karar verme stratejileri geliştirmesine neden olmaktadır.

2. METERYAL ve METOD

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinde spor, cinsiyet, yaş ve aile yapısı değişkenlerinin kişisel kararsızlık düzeyi üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Erzurum Atatürk üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin kararsızlık düzeylerini değerlendirmek amacıyla (Kuzgun ve Bacanlı 2005) tarafından geliştirilen Kişisel Kararsızlık Ölçeği (KKÖ) kullanılmıştır. Geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda KKÖ 20 maddeden oluşmuştur. Ölçekteki tüm maddeler kişisel kararsızlığı içeren doğrudan ifadeler biçiminde düzenlenmiştir. Beş dereceli likert tipi olan ölçekte cevaplayıcıların yargılarını A=Hiç uygun değil, B=Pek uygun değil, C=Biraz uygun, D=Uygun ve E=Çok uygun biçimindeki derecelenmeye göre işaretlenmektedir. Puanlama işleminde A=1, B=2, C=3, D=4 ve E=5 puan verilmektedir. Ölçek 2 alt boyuttan oluşmaktadır, araştırmacı kararsızlık alt ölçeği (1,2,5,6,9,10,13,14,17 ve 18) ve aceleci kararsızlık alt ölçeği (3,4,7,8,11,12,15 ve 16) nolu maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarına ait iç tutarlılık katsayıları araştırmacı kararsızlık =0.84 ile aceleci kararsızlık =0.78 olarak bulunmuştur (8).

Araştırmaya Atatürk üniversitesinde farklı bölümlerde öğrenim gören 22 yaş ortalamasındaki 218 kadın ve 213 erkek olmak üzere toplam 431 öğrenci katılmıştır.

Çalışmada, KKÖ' den elde edilen veriler; SPSS 16,0 istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin analizinde; bağımsız gruplar t-testi, varyans analizi ve anova testleri kullanılmıştır. Karşılaştırmalarda Alpha katsayısı = 0.94 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Tablo 1'de Üniversite öğrencilerinin demografik özellikleri ve Tablo 2'de spor yapma durumlarına ait frekans dağılımları sunulmaktadır. Çalışmada, kararsızlık ölçeğinden elde edilen değerler ile cinsiyet ve spor yapma durumu değişkenlerinin karşılaştırılması için indepentent sample t testi kullanılmış ve istatistiksel sonuçlar Tablo 3 ve 4'de verilmiştir. Kararsızlık ölçeğinden elde edilen değerlerle spor türü, yaş, aile yapısı, haftalık spor yapma süresi ve spor yapma nedeni değişkenlerinin karşılaştırılması için one way anova analizi testi kullanılmış ve istatistiksel sonuçları Tablo 5,6,7,8, 9 ve 10'da verilmiştir.

Tablo 1: Demografik Özellikleri

Demografik özellikler	Sayı (N)	Yüzde (%)	
Cinsiyetiniz?	Kadın	218	50,6
	Erkek	213	49,4
	Toplam	431	100,0
Yaşınız?	19 yaş ve altı	166	38,5
	20-23 yaş arasında	230	53,4
	24 yaş ve üstü	35	8,1
Aile yapınız?	Çekirdek aile	285	66,1
	Geniş aile	111	25,8
	Parçalanmış aile	35	8,1
Aylık geliriniz?	300tl altı	58	13,5
	301-700tl arasında	208	48,3
	701-1100tl arasında	102	23,7
	1101tl ve altı	63	14,6
Öğrenim gördüğünüz bölüm	Beden eğitimi ve spor öğretmenliği	116	26,9
	Diğer	315	73,1

Tablo 2: Spor Yapma Durumları

Spor yapma durumları	Sayı (N)	Yüzde (%)	
Spor yapıyor musunuz?	Evet	236	54,8
	Hayır	195	45,2
	Toplam	431	100,0
Haftada kaç gün spor yapıyorsunuz?	1 gün	18	4,2
	2 gün	42	9,7
	3 gün	107	24,8
	4 gün	69	16,0
	Spor yapmıyorum	195	45,2
Hangi tür spor yapıyorsunuz?	Yürüyüş	26	6,0
	Futbol	59	13,7
	Voleybol	32	7,4

	Diğer	119	27,6
	Spor yapmıyorum	195	45,2
Spor yapma nedeniniz?	Sağlıklı yaşam için	90	20,9
	Boş zaman değerlendirmek için	57	13,2
	Diğer	89	20,6
	Spor yapmıyorum	195	45,2

Tablo 3: Kadın ve Erkek Öğrencilerin Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları ile Ortalamalar Arası Farkların t Değerleri

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Araştırmacı Kararsızlık	Kadın	218	23,22	9,42	,907	,576
	Erkek	213	22,37	10,00		
Acelecı Kararsızlık	Kadın	218	17,89	7,74	,418	,930
	Erkek	213	17,58	7,76		

Tablo 3 incelendiğinde, kadın ve erkek öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve acelecı kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Tablo 4: Farklı Yaş Grubundaki Öğrencilerin Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Yaş	N	\bar{X}	Ss	F	P
Araştırmacı Kararsızlık	19 yaş ve altı	166	22,42	9,30	,580	,560
	20-23 yaş arasında	230	22,83	9,72		
	24 yaş ve üstü	35	24,37	11,52		
	Toplam	431	22,80	9,71		
Acelecı Kararsızlık	19 yaş ve altı	166	17,42	7,74	,417	,659
	20-23 yaş arasında	230	17,83	7,54		
	24 yaş ve üstü	35	18,68	9,07		
	Toplam	431	17,74	7,74		

Tablo 4 incelendiğinde, farklı yaş grubundaki öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve acelecı kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Tablo 5: Farklı Aile Yapısına Sahip Öğrencilerin Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Aile Yapısı	N	\bar{X}	Ss	F	P
Araştırmacı Kararsızlık	Çekirdek Aile	285	23,14	9,39	,529	,590
	Geniş Aile	111	22,17	10,12		
	Parçalanmış Aile	35	22,00	10,99		
	Toplam	431	22,80	9,71		
Acelecı Kararsızlık	Çekirdek Aile	285	17,97	7,39	,385	,681
	Geniş Aile	111	17,30	8,27		
	Parçalanmış Aile	35	17,22	8,85		
	Toplam	431	17,74	7,74		

Tablo 5 incelendiğinde, aile yapısı farklı olan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve acelecı kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Tablo 6: Farklı Bölümlerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları ile Ortalamalar Arası Farkların t Değerleri

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Bölüm	N	\bar{X}	Ss	t	p
Araştırmacı Kararsızlık	Beden Eğitimi ve Spor	116	19,08	8,73	2,786	,000
	Diğer Bölümler	315	24,16	9,71		
Acelecı Kararsızlık	Beden Eğitimi Ve Spor	116	15,46	7,21	2,690	,000
	Diğer Bölümler	315	18,58	7,77		

Tablo 6 incelendiğinde, farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve acelecı kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Beden eğitimi ve spor bölümündeki öğrencilerin araştırmacı ve acelecı kararsızlık puan ortalamalarının diğer bölümlerdeki öğrencilerden düşük olduğu gözlenmektedir.

Tablo 7: Spor Yapan ve Spor Yapmayan Öğrencilerin Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları ile Ortalamalar Arası Farkların t Değerleri

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Spor Yapma Durumu	N	\bar{X}	Ss	t	p
Araştırmacı Kararsızlık	Evet	236	20,19	8,57	-6,306	,018
	Hayır	195	25,95	10,09659		
Aceleci Kararsızlık	Evet	236	16,02	6,89091	-6,150	,003
	Hayır	195	19,83	8,21346		

Tablo 7 incelendiğinde, spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Spor yapan öğrencilerin araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının spor yapmayan öğrencilerden düşük olduğu bulunmuştur.

Tablo 8: Öğrencilerin Haftalık Spor Yapma Süreleri ile Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Haftalık Spor Yapma	N	\bar{X}	Ss	F	P
Araştırmacı Kararsızlık	1 gün	18	20,00	9,16	10,297	,000
	2 gün	42	21,00	8,12		
	3 gün	107	20,13	8,27		
	4 gün	69	19,85	9,26		
	Spor Yapmıyorum	195	25,95	10,09		
	Toplam	431	22,80	9,71		
Aceleci Kararsızlık	1 gün	18	13,11	6,40	7,819	,000
	2 gün	42	17,16	6,60		
	3 gün	107	16,20	6,73		
	4 gün	69	15,79	7,32		
	Spor Yapmıyorum	195	19,83	8,21		
	Toplam	431	17,74	7,74		

Tablo 8 incelendiğinde, spor yapma süresi farklı olan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Buna karşın, spor yapmayan öğrenciler ile farklı sürelerde spor yapan öğrenciler arasında araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında da, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Spor yapmayan öğrencilerin araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının farklı sürelerde spor yapan öğrencilerden yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 9: Öğrencilerin Yapmış Oldukları Spor Türü ile Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Spor Türü	N	\bar{X}	Ss	F	P
Araştırmacı Kararsızlık	Yürüyüş	26	21,61	8,47	11,112	,000
	Futbol	59	18,38	7,60		
	Voleybol	32	20,03	8,97		
	Diğer	119	20,82	8,88		
	Spor Yapmıyorum	195	25,95	10,09		
	Toplam	431	22,80	9,71		
Aceleci Kararsızlık	Yürüyüş	26	16,57	6,46	7,065	,000
	Futbol	59	15,22	5,67		
	Voleybol	32	16,46	7,61		
	Diğer	119	16,17	7,36		
	Spor Yapmıyorum	195	19,83	8,21		
	Toplam	431	17,74	7,74		

Tablo 9 incelendiğinde, öğrencilerin yaptıkları spor türü farklı olan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Buna karşın, spor yapmayan öğrenciler ile farklı spor yapan öğrenciler arasında araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında da, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Spor yapmayan öğrencilerin araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının farklı spor yapan öğrencilerden yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 10: Öğrencilerin Spor Yapma Nedenleri ile Kişisel Kararsızlık Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Ortalamaları ve Standart Sapmaları

KKÖ'nin Alt Ölçekleri	Spor Yapma Nedeni	N	\bar{X}	Ss	F	P
Araştırmacı Kararsızlık	Sağlıklı Yaşam	90	21,34	8,35	14,566	,000
	Boş Zaman Değerlendirmek	57	20,08	9,21		
	Diğer	89	19,10	8,29		
	Spor Yapmıyorum	195	25,95	10,09		
	Toplam	431	22,80	9,71		
Aceleci Kararsızlık	Sağlıklı Yaşam	90	17,00	6,80	10,026	,000
	Boş Zaman Değerlendirmek	57	15,71	7,28		
	Diğer	89	15,22	6,67		
	Spor Yapmıyorum	195	19,83	8,21		
	Toplam	431	17,74	7,74		

Tablo 10 incelendiğinde, öğrencilerin farklı amaçlarla spor yapan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Buna karşın, spor yapmayan öğrenciler ile farklı amaçlarla spor yapan öğrenciler arasında araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında da, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Spor yapmayan öğrencilerin araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının farklı amaçlarla spor yapan öğrencilerden yüksek olduğu bulunmuştur.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmada Üniversite öğrencilerinin günlük yaşamda ve okul yaşamındaki kararsızlık düzeyleri ile spor yapma ve farklı değişkenlerle arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma ağırlıklı olarak 20-23 yaş arası, 218 kadın ve 213 erkek olmak üzere toplam 431 üniversite öğrencisi üzerinde yapılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda çalışmaya katılan kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin kararsızlık düzeyi ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları ve standart sapmaları ile ortalamalar arası farkların t değerlerine bakıldığında, cinsiyetler arasında kararsızlık ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur. Bu sonuçlara göre kadın öğrencilerin kararsızlık düzeylerinin erkek öğrencilere göre bir miktar yüksek olduğu söylenebilir. Tozoğlu ve ark. (2013) engelli bireylerin karar verme stratejileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada kadın bireylerin kararsızlık düzeylerinin erkek bireylerden yüksek olduğu, fakat anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur (12). Bu çıkan sonuçta çalışmamızda çıkan sonucu desteklemektedir.

Farklı yaş grubundaki öğrencilerin ve aile yapısı farklı olan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı bulunmuş. Çıkan sonuçlar, yaş değişkeninin ve aile yapısının kararsızlık düzeyi üzerinde etkisinin olmadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu bulunmuş. Beden eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin, araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilerden düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Spor yapan öğrencilerin araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının spor yapmayan öğrencilerden düşük olduğu bulunmuştur. Çıkan sonuç spor yapan öğrencilerin karar verme sürecinde spor yapmayanlardan daha az düzeyde kararsız olduklarını göstermektedir. Tozoğlu ve ark. (2013) yapmış olduğu çalışmada, spor yapmayan bireylerin daha yüksek oranda kararsızlık stratejisini kullandıklarını bulmuştur (12).

Spor yapma süresi farklı, yapılan spor türü ve spor yapma amacı farklı olan öğrencilerin kararsızlık alt ölçeklerinden aldıkları araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında, P.0.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı bulunmuş. Buna karşın, spor yapmayan öğrenciler ile farklı sürelerde spor yapan öğrenciler, farklı sporlar yapan ve farklı amaçlarla spor yapan öğrenciler arasında araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamaları arasında da, anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Spor yapmayan öğrencilerin araştırmacı ve aceleci kararsızlık puan ortalamalarının farklı sürelerde spor yapan, farklı sporlar yapan ve farklı amaçlarla spor yapan öğrencilerden yüksek olduğu bulunmuştur. Şahin (2005) sporcular oyun içinde vermiş oldukları kararlar diğer oyuncularını da etkileyebilmektedir, bu durum karar aşamasındaki sporcunun kararsız olmamasını etkilemektedir (11). Çıkan sonuçlar sporun, bireylerin kararsızlık sürecinde

olumlu etkiye sahip olduğunu desteklemekte ve sporun bireylerde farklı karar verme stratejileri geliştirmelerine etki ettiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Çıkan sonuçlara göre spor yapmanın araştırmacı ve aceleci kararsızlık üzerinde olumlu etkisi olduğu görülmektedir. Öneri olarak üniversite öğrencilerin öğrenim sürecinde ve sosyal yaşamda kararsızlık düzeylerinin düşürülmesinde sporun etkisi dikkate alınarak, öğrencilerin eğitim sürecinin sportif aktivitelerle desteklenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Kararsızlık üzerinde olumlu etki edeceği düşünülen diğer faktörlerin araştırılması da önem teşkil etmektedir.

KAYNAKÇA

- Doğan O., (2004). Spor Psikolojisi Ders Kitabı, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas, s.97.
- Ersever H.O., (1996). Karar Verme Becerileri Kazandırma Programının ve Etkileşim Grubu Deneyiminin Üniversite Öğrencilerinin Karar Verme Stilleri Üzerindeki Etkileri, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güçray S., (2003). The analysis of decision making behaviors and perceived problem solving skills in adolescents. The Turkish Online Journal of Educational Technology- TOJET, 2 (2), Article 5. <http://www.tojet.net/articles/222.htm>
- Holland J.L and Holland J.E., (1977). Vocational indecision, More evidence and speculation. Journal of Counseling Psychology, 24,4004-415.
- İnal A.N., (1998). Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya.
- Kalyon T.A., (1997). Özürlülerde Spor, Bağırhan Yayinevi, Ankara, s.2.
- Kuzgun Y., (1992). Karar Stratejileri Ölçeği, Geliştirilmesi ve Standardizasyonu. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları. Türk Psikologlar Derneği. Ankara. s.161-170.
- Kuzgun Y., (2000). Meslek Danışmanlığı Kuramlar Uygulamalar. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Kuzgun Y., ve Bacanlı, F., (2005). PDR'de Kullanılan Ölçekler, Nobel Yayın, Ankara, s.111-136.
- Morgan W.P. & Goldstone S.E., (1987). "Exercise and Mental Health". New York. 155-187
- Şahin H.M., (2005). Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul. 69-316.
- Tozoğlu E., Bayraktar G. and Şebin K., (2013). The Effects Of Sport And Different Variables On Decision Making Strategies Of Disabled Individuals, International Journal of Health and Psychology Research, Vol.1, Issue 2, pp.14-23.